

An Roinn Dlí agus Cirt
Department of Justice

Gáinneáil ar Dhaoine in Éirinn

Tuarascáil Bhliantúil 2023

Clár Ábhar

RÉAMHRÁ AGUS ACHOIMRE FHEIDHMEACH	3
TREOIR 2024/1712 ÓN AONTAS EORPACH	4
1. MÍNIÚ AR GHÁINNEÁIL AR DHAOINE	5
CAD IS GÁINNEÁIL AR DHAOINE ANN?	5
CÉN FÁTH A dTARLAÍONN GÁINNEÁIL AR DHAOINE AGUS CÉN ÁIT A dTARLAÍONN SÍ?	6
SMUIGLEÁIL DAOINE I gCODARSNACHT LE GÁINNEÁIL AR DHAOINE	6
2. MÉID NA GÁINNEÁLA AR DHAOINE IN ÉIRINN	8
FORBHREATHNÚ AR AN mBLIAIN 2023	8
SONRAÍ DON TRÉIMHSE 2019-2023	9
3. MÉID NA GÁINNEÁLA AR DHAOINE SAN EORAIP	13
4. FREAGAIRT NA hÉIREANN DON GHÁINNEÁIL AR DHAOINE	15
AN DLÍ IDIRNÁISIÚNTA	15
AN CREAT DLÍTHIÚIL IN ÉIRINN	15
TACAÍ STÁIT D'ÍOSPARTAIGH	16
AN PLEAN GNÍOMHAÍOCHTA NÁISIÚNTA	18
5. COMHAR IDIRNÁISIÚNTA	18
6. AN DUL CHUN CINN SA BHLIAIN 2023	21
IMSCRÚDUITHE AGUS IONCHÚISIMH	21
PLEAN GNÍOMHAÍOCHTA NUA A FHORBAIRT	22
ATHBHREITHNIÚ AR AN SCÉIM OIBRE NEAMHTHIPICIÚIL D'IASCAIRÍ	22
SOLÁTHAR SAINCHÓIRÍOCHTA	23
RAPÓIRTÉIR NÁISIÚNTA UM FHRITHGHÁINNEÁIL AR DHAOINE	23
7. CEARTA ÍOSPARTACH, MÚSCAILT FEASACHTA, AGUS COSC	24
AN CHAIRT ÍOSPARTACH AGUS FÓRAM NA nÍOSPARTACH	24
IMEACHTAÍ MÚSCAILTE FEASACHTA	24
8. CONCLÚID	26

RÉAMHRÁ AGUS ACHOIMRE FHEIDHMEACH

Tá áthas ar an Roinn Dlí agus Cirt an cúigiú Tuarascáil Bhliantúil déag maidir le Gáinneáil ar Dhaoine in Éirinn (2023) a chur i láthair, rud lena gcumhdaítear an tréimhse ón 1 Eanáir go dtí an 31 Nollaig 2023. Leis an tuarascáil, comhlíontar na hoibleagáidí tuairiscithe atá ar Éirinn faoi Airteagal 19 de Threoir (AE) 2011/36¹ maidir le gáinneáil ar dhaoine a chosc agus a chomhrac.

Tá an tuarascáil struchtúrtha mar a leanas:

- I gCaibidil 1, leagtar amach an míniú ar gháinneáil ar dhaoine agus na príomh-shaintréithe di.
- I gCaibidil 2, cuirtear i láthair staitisticí maidir le híospartaigh na gáinneála ar dhaoine a sainaithníodh in Éirinn.
- I gCaibidil 3, tugtar forbhreathnú ar threochtaí gáinneála ar fud na hEorpa.
- I gCaibidil 4, tugtar tuairisc ar an bhfreagairt ón Stát agus ó eagraíochtaí neamhrialtasacha in Éirinn, lena n-áirítear tacaí d'íospartaigh.
- I gCaibidil 5, achoimrítear measúnuithe idirnáisiúnta ar iarrachtaí na hÉireann agus sásraí comhair idirnáisiúnta.
- I gCaibidil 6, tarraingítear aird ar phríomhfhorbairtí agus ar dhul chun cinn le linn na bliana 2023.
- I gCaibidil 7, tugtar forbhreathnú ar fhaisnéis agus ar fhor-rochtain.
- Is í Caibidil 8 an chonclúid.

Sa bhliain 2023, shainaithin an Garda Síochána 53 dhuine mar íospartaigh na gáinneála ar dhaoine, lena áiríodh cúigear mionaoiseach. Faoi mar a tharla i mblianta roimhe, ba le teacht i dtír gnéasach a bhain formhór na dteagmhas gáinneála ar dhaoine a tuairiscíodh in Éirinn, agus é freagrach as 28 n-íospartach. Sainaithníodh 16 íospartach eile mar dhaoine a bhí thíos le teacht i dtír ar shaothar, agus bhain naoi gcás le coiriúlacht éignithe.

Is ionann é sin agus méadú 11 íospartach shainaitheanta i gcomparáid leis an mbliain 2022, ar lena linn a tuairiscíodh 42 íospartach. Aithnítear nach léirítear i bhfigiúirí oifigiúla fíorscála na gáinneála, toisc nach bhfuil cuid mhór íospartach sainaitheanta go fóill. Ar leibhéal an Aontais Eorpaigh, thaifead [Eurostat](#) 10,093 dhuine mar íospartaigh chláráithe na gáinneála sa bhliain 2022, bunaithe ar thuairisciú oifigiúil náisiúnta.

Leanann an Roinn Dlí agus Cirt lena chinntiú go mbíonn cistiú ar fáil d'eagraíochtaí neamhrialtasacha a imríonn ról rithábhachtach maidir le cúnamh a thabhairt d'íospartaigh na gáinneála ar dhaoine teacht ar thacaí chun cabhrú leo téarnamh ón teagmhas. Don bhliain 2023, leithdháil an Roinn Dlí agus Cirt cistiú iomlán €5.8 milliún ar níos mó ná 60 eagraíocht a thacaíonn le híospartaigh na coireachta, lena n-áirítear íospartaigh na gáinneála. Tá an leithdháileadh €5.8 milliún cothrom le méadú os cionn 25% ar an gciste iomlán roimhe a cuireadh ar fáil sa bhliain 2022, ba é sin €4.6 milliún.²

Foilsíodh an [Tríú Plean Gníomhaíochta Náisiúnta chun Gáinneáil ar Dhaoine a Chosc agus a Chomhrac 2023-2027](#) an 6 Samhain 2023. Leis an bPlean Gníomhaíochta, cuirtear le hobair a rinneadh roimhe sin, agus léirítear tuiscint mhéadaithe ar chastacht na gáinneála, agus díriú á leagan ar chosc, ar shainaithint, ar chosaint agus ar chomhpháirtíocht.

¹ Airteagal 19: 'Déanfaidh na Ballstáit na bearta is gá chun rapóirtéirí náisiúnta nó sásraí coibhéiseacha a bhunú. Áireofar leis na cúraimí a bheidh ar na sásraí sin measúnuithe a dhéanamh ar threochtaí i ngáinneáil ar dhaoine, na torthaí a bhíonn ar ghníomhartha frithgháinneála a thomhas, lena n-áirítear staitisticí a bhailiú i ndlúthchomhar le heagraíochtaí ábhartha sochaí sibhialta atá gníomhach sa réimse seo, agus tuairisc a thabhairt.'

² [Fógraíonn an tAire Harris cistiú €5.25 milliún d'eagraíochtaí a thacaíonn le híospartaigh na coireachta](#) Tá an leithdháileadh €5.8 milliún cothrom le méadú os cionn 25% ar an gciste iomlán roimhe a cuireadh ar fáil sa bhliain 2022, ba é sin €4.6 milliún.

Áirítear leis na príomhbhearta atá ann creat oiliúna náisiúnta a fhorbairt, múscailt feasachta a fheabhsú, agus gníomhartha a ghabháil de láimh chun treisiú leis na tacaí atá ar fáil d'íospartaigh.

Leantar le gáinneáil ar dhaoine chun teacht i dtír gnéasach a dhéanamh a aithint in Éirinn mar chineál foréigin inscnebhunaithe. Dá bhrí sin, tá bearta atá ceaptha chun tacú le híospartaigh na gáinneála chun teacht i dtír gnéasach a dhéanamh léirithe, i gcás gur cuí, laistigh den doiciméad [Zero Tolerance: An Tríú Straitéis Náisiúnta maidir le Foréigean Baile, Gnéasach agus Inscnebhunaithe 2022-2026](#), ina leagtar amach clár athchóirithe cúig bliana a bhfuil mar aidhm leis sochaí a bhaint amach nach gcuireann suas le foréigean baile, gnéasach agus inscnebhunaithe.

Ceann de na gníomhartha tosaíochta faoin straitéis Zero Tolerance sa bhliain 2023 ba ea Rosa's Place a bhunú, arb ionad cóiríochta tiomnaithe do mhná amháin é d'íospartaigh na gáinneála agus an teachta i dtír ghnéasaigh. Agus é á oibriú ag Seirbhísí Cóiríochta Cosanta Idirnáisiúnta, osclaíodh an t-ionad i mí na Samhna 2023, agus soláthraíonn sé cóiríocht do suas le hochtar íospartach, mar aon le tacaí saincheaptha. Úsáidfear an méid a fhoghlaiméofar ón triail chun bonn eolais a chur faoi sholáthar sainchóiríochta a fhorbairt amach anseo.

Forbairt eile a tháinig as an Tríú Straitéis Náisiúnta maidir le Foréigean Baile, Gnéasach agus Inscnebhunaithe sa bhliain 2023 ba ea obair a rinneadh chun gníomhaireacht neamhspleách um Fhoréigean Baile, Gnéasach agus Inscnebhunaithe a bhunú, mar atá Cuan. Tá an ghníomhaireacht le bunú i mí Eanáir 2024, agus beidh freagracht uirthi as comhordú, faireachán agus cur chun feidhme a dhéanamh ar an straitéis Zero Tolerance. Cé go bhfuil gáinneáil ar dhaoine agus foréigean baile, gnéasach agus inscnebhunaithe ar leithligh óna chéile ó thaobh beartais de, forluíonn siad ar a chéile i gcásanna a bhaineann le gáinneáil chun teacht i dtír gnéasach a dhéanamh.

TREOIR 2024/1712 ÓN AONTAS EORPACH

Sa bhliain 2011, ghlac an tAontas Eorpach Treoir maidir le gáinneáil ar dhaoine a chosc agus a chomhrac agus maidir lena híospartaigh a chosaint. Tá an Treoir sin ar cheann de na príomhuirlisí sa chomhrac in aghaidh gáinneáil ar dhaoine, toisc go leagtar síos inti rialacha íosta a bhaineann leis an míniú ar chionta coiriúla agus le smachtbhannaí ar an leibhéal náisiúnta. Áirítear léi freisin rialacha a bhfuil feidhm acu ar fud an Aontais Eorpaigh chun cosc agus cosaint íospartach a neartú. Cé go bhfuil cuspóirí Threoir (AE) 2011/36 ábhartha go fóill, tháinig roinnt dúshlán chun cinn, nó d'éirigh siad níos tábhachtaí, ó shin i leith. Tugtar aghaidh ar na dúshláin sin tríd an athbhreithniú spriocdhírthe a rinneadh ar an Treoir.

I mí Aibreáin 2023, roghnaigh Éire a bheith páirteach sa Togra ón gCoimisiún Eorpach le haghaidh Treoir lena leasaítear Treoir (AE) 2011/36 maidir le gáinneáil ar dhaoine a chosc agus a chomhrac agus maidir lena híospartaigh a chosaint.

Leis an Treoir athmhúnlaithe, [Treoir \(AE\) 2024/1712](#), cuirfear pósadh éignithe, uchtú neamhdhleathach agus teacht i dtír ar mháthairionadaíocht leis na cineálacha aitheanta teacht i dtír a chumhdaítear le dlí frithgháinneála an Aontais Eorpaigh. Cuirfear san áireamh ina leith sin leitheadúlacht agus ábharthacht na gcineálacha teacht i dtír sin.

Toradh eile atá ar an nuashonrú sin is ea go gceanglaítear ar thíortha den Aontas Eorpach a chinntiú go bhféadfar smachtbhannaí a chur ar dhaoine a bhaineann úsáid go feasach as seirbhísí arna soláthar ag íospartaigh na gáinneála. Leis an Acht um an Dlí Coiriúil (Cionta Gnéasacha), 2017, in Éirinn, rinneadh cion sonrach d'íoc as gníomhaíocht ghnéasach le duine a ndearnadh gáinneáil air nó uirthi.

Amhail i gcás na Treorach reatha, féadfar pionós arb éard é téarma príosúnachta cúig bliana ar a laghad nó, i gcás tromchionta, téarma príosúnachta deich mbliana ar a laghad a ghearradh i leith na gcineálacha nua teacht i dtír (pósadh éignithe, uchtú neamhdhleathach, agus teacht i dtír ar mháthairionadaíocht).

1. MÍNIÚ AR GHÁINNEÁIL AR DHAOINE

CAD IS GÁINNEÁIL AR DHAOINE ANN?

Coir agus sárú ar chearta an duine is ea gáinneáil ar dhaoine. Ionas go dtiocfaidh aon chás faoin míniú ar gháinneáil, ní mór trí ghné ar leith (gníomh, modh, agus cuspóir) a chomhlíonadh:

- Ní mór an GNÍOMH a bhaineann le daoine a earcú, a iompar, a aistriú, a thearmannú nó a ghlacadh a bheith déanta tríd...
- An MODH, amhail bagairt nó úsáid fornirt nó cineálacha eile comhéigin, fuadach, calaois, meabhlaireacht, anúsáid cumhachta nó mí-úsáid daoine atá i riocht soghonta, nó íocaíochtaí a thabhairt nó a fháil, agus ní mór é a déanta...
- Chun TEACHT I DTÍR A DHÉANAMH, i.e., teacht i dtír gnéasach, teacht i dtír ar shaothar, déircínteacht éignithe, coiriúlacht éignithe, nó baint orgán.

Gáinneáil ar leanaí - nóta tábhachtach:

Ní féidir le leanbh toiliú le gáinneáil a bheith á déanamh air nó uirthi; mar sin, níl aon fheidhm ag an MODH maidir le leanaí. I gcás linbh, is leor an GNÍOMH a bhaineann le leanbh a earcú, a iompar, a aistriú, a thearmannú nó a ghlacadh chun CRÍCHE dúshaothraithe chun teacht faoin míniú ar gháinneáil.

Ar an gcaoi chéanna, is annamh a thiocfaidh teacht i dtír a dhéanamh ar leanbh faoin míniú ar gháinneáil ar dhaoine i gcás nach mbeidh 'Gníomh' i gceist, cé gur cion coiriúil eile é sin.

Ina lán cásanna, ní bhíonn daoine den phobal i gcoitinne in ann íospartaigh na gáinneála a aithint.

Tá láithreacht na dtrí ghné ar leith léirithe sa mhíniú ar gháinneáil ar dhaoine atá leagtha amach i **gCoinbhinsiún Chomhairle na hEorpa maidir le Gníomhaíocht in aghaidh Gáinneáil ar Dhaoine** agus i **bPrótacal na Náisiún Aontaithe chun Gáinneáil ar Dhaoine, go háirithe ar Mhná agus ar Leanaí, a Chosc, a Chur faoi Chois agus Pionós a Ghearradh ina leith, lena bhForlíontar Coinbhinsiún na Náisiún Aontaithe in aghaidh Coireachta Eagraithe Trasnáisiúnta:**

“Ciallóidh gáinneáil ar dhaoine daoine a earcú, a iompar, a aistriú, a thearmannú nó a ghlacadh, trí bhagairt nó úsáid fornirt nó cineálacha eile comhéigin, trí fhuadach, trí chalaíocht, trí mheabhlaireacht, trí anúsáid cumhachta nó mí-úsáid daoine atá i riocht soghonta, nó trí íocaíochtaí nó sochair a thabhairt nó a fháil chun toiliú duine a bhfuil smacht aige nó aici ar dhuine eile a fháil, chun teacht i dtír a dhéanamh.

Áireofar le teacht i dtír, ar a laghad, teacht i dtír a dhéanamh ar striapachas daoine eile nó cineálacha eile teachta i dtír ghnéasaigh, saothar nó seirbhísí éignithe, sclábhaíocht, nó cleachtais atá cosúil le sclábhaíocht, daoirse, nó baint orgán.”³

In Éirinn, cuireadh na mínithe sin san áireamh san **Acht um an Dlí Coiriúil (Gáinneáil ar Dhaoine), 2008**, agus san **Acht um an Dlí Coiriúil (Gáinneáil ar Dhaoine) (Leasú), 2013**.

CÉN FÁTH A dTARLAÍONN GÁINNEÁIL AR DHAOINE AGUS CÉN ÁIT A dTARLAÍONN SÍ?

Coir ardbhrabúis ísealriosca a bhíonn faoi réir soláthair agus éilimh is ea gáinneáil ar dhaoine. Baineann líonraí coiriúla nó daoine aonair leas as raon toisca ‘brú agus tarraingthe’, lena n-áirítear bochtaineacht, éagothroime, easpa deiseanna eacnamaíocha, agus an t-éileamh ar shaothar saor agus ar sheirbhísí gnéasacha. Méadaíonn na toisca sin a shoghonta a bhíonn daoine i leith teacht i dtír agus is féidir go dtiocfaidh daoine aonair chun bheith ina n-íospartaigh gháinneála dá ndeasca.

Is féidir le gáinneáil tarlú trasna teorainneacha nó laistigh d’aon tír amháin, agus is féidir teacht i dtír a dhéanamh ar íospartaigh i ndlínse amháin agus a shainaithint i ndlínse eile. Is íospartach gáinneála é nó í aon duine a ndearnadh gáinneáil air nó uirthi, is cuma cén áit ar tharla an teacht i dtír. Is féidir go mbeidh Éire ina tír ceann scríbe do dhaoine a ndearnadh gáinneáil nó teacht i dtír orthu i ndlínsí eile, agus is féidir go sainaithneofar na daoine sin mar íospartaigh gháinneála in Éirinn.

Is féidir teacht i dtír a dhéanamh ar íospartaigh na gáinneála ar fud raon earnálacha éagsúla, lena n-áirítear talmhaíocht, monaraíocht, foirgníocht, fáilteachas, obair tí, agus na tionscail seirbhísí agus siamsaíochta. Áirítear leis na cineálacha teacht i dtír atá ann teacht i dtír gnéasach, teacht i dtír ar shaothar, déircínteacht éignithe, agus coiriúlacht éignithe, lena n-áirítear rannpháirtíocht i saothrú nó dáileadh drugaí neamhdhleathacha.

SMUIGLEÁIL DAOINE I gCODARSNACHT LE GÁINNEÁIL AR DHAOINE

Tá sé tábhachtach idirdhealú a dhéanamh idir gáinneáil ar dhaoine agus smuigleáil imirceach, ar feiniméin ar leith iad ó thaobh an dlí de agus ó thaobh coincheapa de.

Is é atá i gceist le gáinneáil ar dhaoine ná daoine a earcú, a iompar, a aistriú, a thearmannú nó a ghlacadh chun teacht i dtír a dhéanamh. Saintréithe na gáinneála ar dhaoine is ea úsáid fornirt, comhéigean, meabhlaireacht, anúsáid cumhachta, nó teacht i dtír a dhéanamh ar dhaoine atá i riocht soghonta. I gcás íospartaigh aosacha, ní bhaineann toiliú le hábhar i gcás gur úsáideadh aon cheann de na modhanna sin.

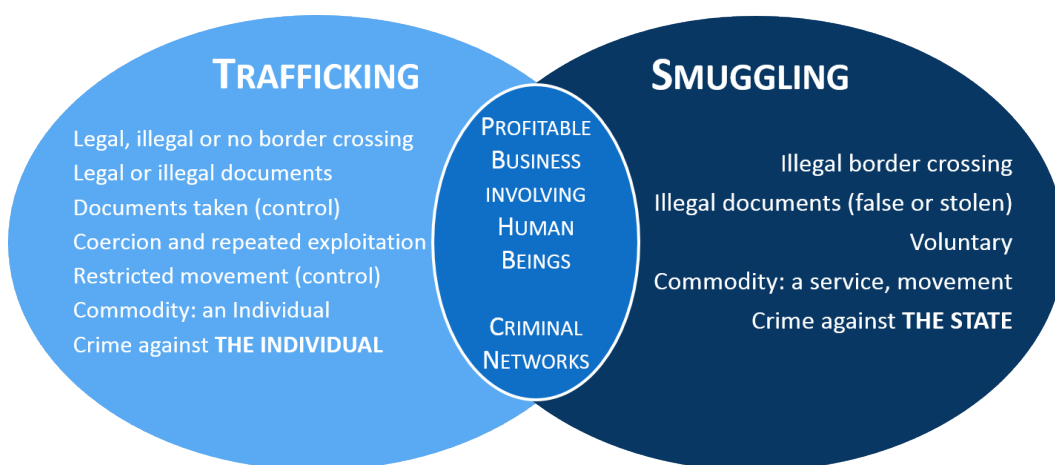
³ Airteagal 3, [Prótocal chun Gáinneáil ar Dhaoine, go háirithe ar Mhná agus ar Leanaí, a Chosc, a Chur faoi Chois agus Pionós a Ghearradh ina leith, lena bhforlíontar Coinbhinsiún na Náisiún Aontaithe in aghaidh Coireachta Eagraithe Trasnáisiúnta | Oifig Ard-Choimisinéir na Náisiún Aontaithe um Chearta an Duine](#)

I gcodarsnacht leis sin, is é atá i gceist le smuigleáil imirceach ná teacht isteach neamhrialta duine i Stát a éascú le haghaidh gnóthachan airgeadais nó ábhartha. Cé gur féidir dálaí contúirteacha nó táireacha a bheith i gceist le smuigleáil, is é toiliú an duine aonair is ábhar don smuigleáil leis an ngníomh éascaithe an phríomh-shaintréith atá aici.

Rud ar chás smuigleála é ar dtús, is féidir go dtiocfaidh sé chun bheith ina chás gáinneála ina dhiaidh sin i gcás go ndéanfar teacht i dtír ar an duine a smuigleáladh trí fhorneart, comhéigean, meabhlaireacht nó drochúsáid le linn an phróisis smuigleála nó ina dhiaidh.

Áirítear iad seo a leanas leis na príomhdhifríochtaí:

- Is é atá i gceist le smuigleáil imirceach ná teacht isteach neamhrialta i Stát a éascú. Is é atá i gceist le gáinneáil ná teacht i dtír, agus ní gá go mbeadh teacht isteach neamhdhleathach i gceist léi.
- Is féidir go dtiocfaidh íospartaigh gháinneála isteach i Stát go dleathach nó go neamhdhleathach, ach is gá go mbeadh trasnú teorann neamhrialta i gceist le smuigleáil.
- Ní mór trasnú teorann idirnáisiúnta a bheith i gceist le smuigleáil imirceach; is féidir le gáinneáil tarlú trasna teorainneacha agus laistigh d’aon tír amháin araon.
- Is gnách go dtagann smuigleáil chun deiridh a luaithe a shroicheann an t-imirceach a cheann scríbe nó a ceann scríbe. Tá teacht i dtír leanúnach i gceist le gáinneáil.
- I gcásanna gáinneála, ní bhaineann aon toiliú tosaigh a thug íospartach aosach le hábhar i gcás gur úsáideadh modhanna comhéigneacha, mealltacha nó drochídeacha.

2. MÉID NA GÁINNEÁLA AR DHAOINE IN ÉIRINN

Nóta maidir le staitisticí:

Rud dúshlánach ó nádúr is ea meastachán a dhéanamh ar leitheadúlacht na gáinneála ar dhaoine. Is measartha íseal a bhíonn an líon íospartach sainaitheanta gach bliain. Is coir rúnmhar í gáinneáil freisin, ar coir í a fhorluíonn ar chineálacha eile gníomhaíochta coiriúla go minic. Ina theannta sin, i gcás gurb íseal atá an líon foriomlán, is féidir le teagmhais aonair a bhfuil líon mór íospartach i gceist leo tionchar díréireach a imirt ar na figiúirí bliantúla. Ar na cúiseanna sin, léirítear san fhaisnéis staitistiúil atá curtha i láthair sa rannán seo na sonraí atá ar fáil do na húdaráis ábhartha, agus tugtar inti forbhreathnú anailíseach, seachas tomhas cinntitheach ar scála na gáinneála in Éirinn. Ba cheart a thabhairt faoi deara freisin go bhfuil seans ann nach bhfuil íospartach sainaitheanta gáinneála ar leith nasctha le cion gáinneála a tharla laistigh den Stát, toisc gur féidir íospartaigh a shainaithint in Éirinn i gcás gur tharla an teacht i dtír go hiomlán nó go páirteach i ndlínse eile.

Cuirtear i bhfeidhm sa Tuarascáil Bhliantúil 2023 an cur chuige aicmiúcháin céanna a cuireadh i bhfeidhm i mblianta roimhe. Ar aon dul leis an dea-chleachtas idirnáisiúnta, ní dhéantar íospartaigh cionta a ionchúisíodh faoi alt 3(2) den Acht um Gháinneáil ar Leanaí agus Pornagrafaíocht Leanaí, 1998, arna leasú, a chur ar áireamh i staitisticí gáinneála i gcás nach gcomhlíonann an cion an míniú dlíthiúil ar gháinneáil ar dhaoine. Leis an gcur chuige sin, cinntítear comhsheasmhacht ó thaobh tuairiscithe de agus cinntítear ailíniú le caighdeán atá aitheanta go hidirnáisiúnta.

FORBHREATHNÚ AR AN mBLIAIN 2023

Shainaithin an Garda Síochána 53 dhuine d'íospartaigh na gáinneála ar dhaoine sa bhliain 2023. Íospartaigh an teachta i dtír ghnéasaigh a bhí in 28 nduine díobh, agus íospartaigh an teachta i dtír ar shaothar a bhí i 16 dhuine díobh. Sainaithníodh naonúr íospartach a ndearnadh gáinneáil orthu le haghaidh coiriúlacht éignithe. Mionaoisigh a bhí i gcúigear de na 53 íospartach.

Tábla 1 An líon iomlán íospartach a sainaithníodh in Éirinn sa bhliain 2023

	Líon	% den Iomlán
An Líon Iomlán Íospartach a Sainaithníodh	53	100%
Aosach	48	91%
Mionaoiseach	5	9%

Tábla 2 Gáinneáil de réir cineál teacht i dtír

	Líon	% den Iomlán
Gáinneáil le haghaidh teacht i dtír gnéasach a dhéanamh	28	53%
Gáinneáil le haghaidh teacht i dtír ar shaothar a dhéanamh	16	30%
Gáinneáil le haghaidh coiriúlacht éignithe	9	17%
Gáinneáil le haghaidh baint orgán	0	0%
Iomlán	53	100%

Tábla 3 Tíortha foinseacha		
	Líon	% den iomlán
An Nigéir	17	32%
An Rómáin	6	11%
An Afraic Theas	5	9%
An Laitvia	4	7.5%
Vítneam	2	3.8%
Poblacht Dhaonlathach an Chongó	2	3.8%
An tSín	2	3.8%
An Úcráin	2	3.8%
An India	2	3.8%
An Chéinia	1	1.9%
Nicearagua	1	1.9%
An Albáin	1	1.9%
An Bhanglaidéis	1	1.9%
An Phacastáin	1	1.9%
An Bhrasaíl	1	1.9%
Sasana	1	1.9%
An Iorua	1	1.9%
Poblacht na Seice	1	1.9%
An tSiombáib	1	1.9%
An tSúdáin	1	1.9%
Iomlán	53	100%

SONRAÍ DON TRÉIMHSE 2019-2023

Sna táblaí seo a leanas, leagtar amach an líon íospartach a sainithníodh in Éirinn sna cúig bliana seo a chuaigh thart, an cineál teacht i dtír a raibh siad faoina réir, agus a réigiún tionscnaimh.

ÍOSPARTAIGH DE RÉIR BLIANA, AOISE AGUS INSCNE

Léirítear i dTábla 4 an líon daoine d'íospartaigh na gáinneála ar dhaoine ar shainaithin an Garda Síochána iad de réir bhliain an bhraite, aoise agus inscne. Braitheadh 219 n-íospartach sna cúig bliana seo a chuaigh thart, ar sainithníodh 53 dhuine díobh sa bhliain 2023.

Tábla 4 Íospartaigh shainaitheanta de réir bliana, aoise agus inscne				
Bliain	Aois	Baineann	Fireann	Iomlán
2019	Aosach	31	2	33
	Mionaoiseach	7	2	9
	Iomlán	38	4	42
2020	Aosach	33	5	38
	Mionaoiseach	-	-	-
	Iomlán	33	5	38
2021	Aosach	28	16	44
	Mionaoiseach	-	-	-
	Iomlán	28	16	44
2022	Aosach	23	14	37
	Mionaoiseach	4	1	5
	Iomlán	27	15	42
2023	Aosach	38	10	48
	Mionaoiseach	4	1	5
	Iomlán	42	11	53
Iomlán	Aosach	153	47	200
	Mionaoiseach	15	4	19
	Iomlán	168	51	219

ÍOSPARTAIGH DE RÉIR RÉIGIÚIN AGUS CINEÁL TEACHT I dTÍR

Tugtar i dTábla 5 miondealú ar an 219 nduine d'íospartaigh na gáinneála ar dhaoine de réir réigiún tionscnaimh. Sna cúig bliana seo a chuaigh thart, ba as réigiún an Limistéir Eorpaigh Eacnamaíoch (LEE) a tháinig 24% d'íospartaigh shainaitheanta, ba as réigiún na hAfraice a tháinig 59% díobh, agus ba as réigiún na hÁise a tháinig 8% díobh.

Tábla 5 Íospartaigh shainaitheanta de réir bliana agus réigiún tionscnaimh		
Bliain	Réigiún Tionscnaimh	Iomlán
2019	An Afraic	31
	LEE	8
	Meiriceá Theas	1
	An Áise	2
2020	An Afraic	23
	LEE	9
	Réigiún den Eoraip nach réigiún de LEE é	2
	Meiriceá Theas	2
	Meiriceá Thuaidh	1
	An Meánoirthear	1
2021	An Afraic	29
	LEE	9
	Réigiún den Eoraip nach réigiún de LEE iad	1
	Meiriceá Theas	1
	An Áise	3
	Éire	1
2022	An Afraic	21
	LEE	11
	Réigiún den Eoraip nach réigiún de LEE iad	1
	Meiriceá Theas	0
	An Áise	6
	An Meánoirthear	1
	Éire	2
2023	An Afraic	27
	LEE	12
	Réigiún den Eoraip nach réigiún de LEE iad	4
	Meiriceá Theas	2
	An Áise	7
	An Meánoirthear	1
Iomlán	An Afraic	131
	LEE	49
	Réigiún den Eoraip nach réigiún de LEE iad	8
	Meiriceá Theas	6
	Meiriceá Thuaidh	1
	An Áise	18
	An Meánoirthear	3
	Éire	3
	Iomlán	219

ÍOSPARTAIGH DE RÉIR BLIANA, CINEÁL TEACHT I dTÍR AGUS INSCNE

Tháinig an tAcht um an Dlí Coiriúil (Gáinneáil ar Dhaoine) (Leasú), 2013, i bhfeidhm i mí Lúnasa 2013. Leis an Acht, leathnaíodh an míniú ar gháinneáil ar dhaoine chun go bhfolódh sé teacht i dtír a dhéanamh ar dhuine chun críche déircínteachta éignithe agus le haghaidh rannpháirtíocht éignithe i ngníomhaíochtaí coiriúla le haghaidh gnóthachan airgeadais. Rinneadh na catagóirí sonracha teachta i dtír líomhnaithe sin a thaifeadadh roimhe sin mar ‘teacht i dtír neamhchatagóirithe’ nó mar ‘teacht i dtír ar shaothar’.

Léirítear i dTábla 6 thíos an treocht i gcineál teacht i dtír i gcás na n-íospartach sin a sainithníodh in Éirinn.

Tábla 6 Treochtaí i gcineál teacht i dtír				
Bliain	Teacht i dtír	Baineann	Fireann	Iomlán
2019	Teacht i dtír Gnéasach	33	1	34
	Teacht i dtír ar Shaothar	2	1	3
	Eile*	3	2	5
2020	Teacht i dtír Gnéasach	24	2	26
	Teacht i dtír ar Shaothar	8	2	10
	Coiriúlacht Éignithe	1	1	2
2021	Teacht i dtír Gnéasach	24	1	25
	Teacht i dtír ar Shaothar	4	15	19
2022	Teacht i dtír Gnéasach	23	1	24
	Teacht i dtír ar Shaothar	3	12	15
	Coiriúlacht Éignithe	-	2	2
	Eile	1	-	1
2023	Teacht i dtír Gnéasach	28	-	28
	Teacht i dtír ar Shaothar	8	8	16
	Coiriúlacht Éignithe	4	3	7
	Eile	2	-	2
Iomlán	Teacht i dtír Gnéasach	132	5	137
	Teacht i dtír ar Shaothar	25	38	63
	Coiriúlacht Éignithe	5	6	11
	Eile	6	2	8
	Iomlán	168	51	219

*Seasann ‘Eile’ do mheascán de Choiriúlacht Éignithe agus de Theacht i dtír ar Shaothar agus de Theacht i dtír Gnéasach

3. MÉID NA GÁINNEÁLA AR DHAOINE SAN EORAI

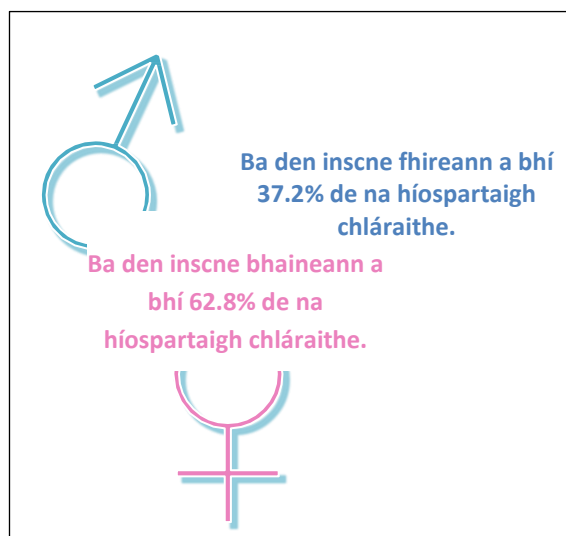
Thuiriscigh Eurostat, oifig staidrimh an Aontais Eorpaigh, gurbh amhlaidh sa bhliain 2022 a bhí 10,093 dhuine mar íospartaigh chláráithe na gáinneála ar dhaoine san Aontas Eorpach agus a bhí 2,097 ngáinneálaí chiontaithe ann.⁴ Mar sin féin, bhí an líon daoine ciontaithe i bhfad níos ísle ná an líon daoine a bhí faoi dhrochamhras i dtaobh na gáinneála ar dhaoine.

Ba mhná iad dhá thrían, beagnach, (62.8%) d'íospartaigh na gáinneála ach ba mhná iad níos lú ná an ceathrú cuid de na gáinneálaithe amhrasta agus ciontaithe. Sa bhliain 2022, ba shaoránaigh de chuid na mBallstát iad 37% d'íospartaigh chláráithe na gáinneála san Aontas Eorpach.

Ba i Lucsamburg (119), san Eastóin (65), san Ostair (50), san Ísiltír (46), san Fhionlainn (43), i Málta (42), san Iodáil (36), sa Ghréig (34), sa Fhrainc (30), sa Rómáin (26), sa Phortaingéil (24) agus san Ungáir (23) a breathnaíodh na rátaí is airde in aghaidh gach milliúin áitritheoir san Aontas Eorpach agus ba i bPoblacht na Seice (2), sa tSlóivéin (2), sa Spáinn (5) agus sa Liotuáin (5) a breathnaíodh na rátaí is ísle. Ba cheart a thabhairt faoi deara go bhféadfadh rátaí níos airde a bheith bainteach le hacmhainn níos mó a bheith ag an gcóras náisiúnta chun íospartaigh a shainaithint, seachas leitheadúlacht níos airde a bheith ann.

Sa bhliain 2022, bhí 10,093 dhuine mar íospartaigh chláráithe na gáinneála san Aontas Eorpach.

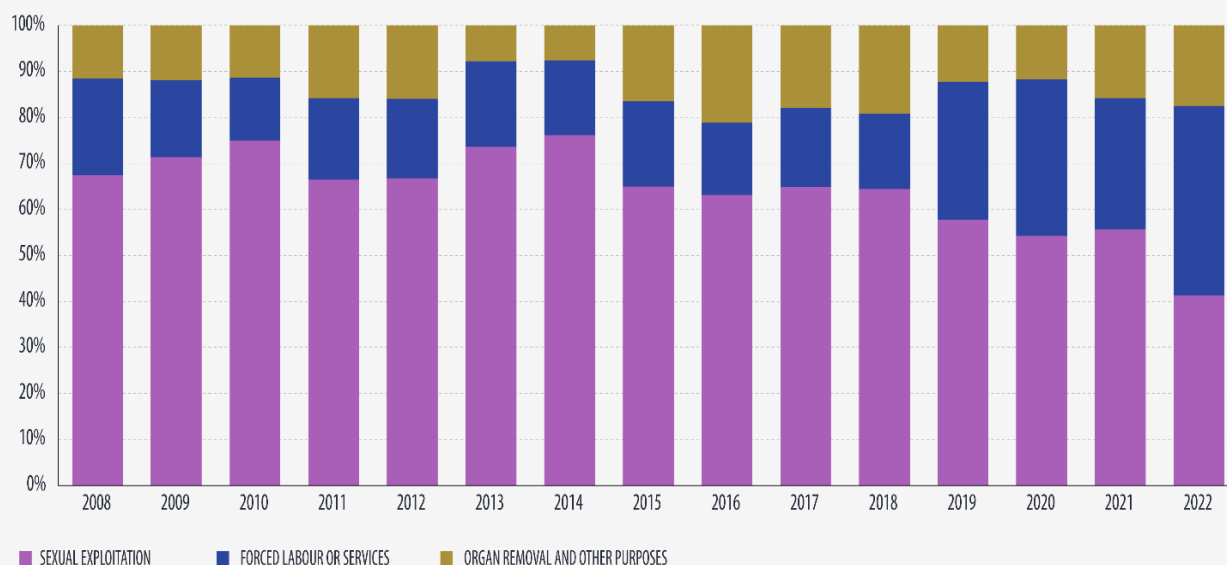

⁴ [10 093 registered victims of human trafficking in 2022 - News articles - Eurostat](#)

Mar a thaispeántar sa ghráf thíos, ba é an teacht i dtír gnéasach an cineál teacht i dtír ba choitianta fós sa bhliain 2022, agus é cothrom le 41.4%, cé go bhfuil a leitheadúlacht ag an leibhéal is ísle sa tréimhse 2008-2022. Idir an dá linn, shroich teacht i dtír trí shaothar éignithe agus trí sheirbhís éignithe an leitheadúlacht is airde sa bhliain 2022, agus í cothrom le 41.1%. Maidir le baint orgán⁵ agus críocha teacht i dtír eile, lena n-áirítear calaois sochair, gníomhaíochtaí coiriúla agus déircínteacht éignithe, b'ionann iad agus 18% sa bhliain 2022.⁶ (Féach an graf thíos)⁷

Forms of exploitation for registered victims of trafficking in human beings, 2008-2022

(%)

⁵ 'Is é is baint orgán ann ná cineál gáinneála ina ndéantar teacht i dtír ar dhaoine aonair le haghaidh orgán. Cé gur cosúil ina lán cásanna gur thoiligh íospartaigh le baint a n-orgán, ní bhíonn a dtóiliú bailí i gcás go bhfuil meabhlaireacht, calaois nó anúsáid staide soghontachta i gceist. I gcásanna den sórt sin, meastar gur íospartaigh gáinneála ar dhaoine iad. Déanann na gáinneálaithe, a bhíonn mar chuid de líonraí coiriúla sofaisticiúla de ghnáth, brabús trí na horgáin sin a dhíol le faighteoirí nach bhfuil in ann nó toilteanach fanacht le trasphlanduithe dlíthiúla.' [Explainer: Understanding Human Trafficking for Organ Removal](#)

⁶ [10 093 registered victims of human trafficking in 2022 - News articles - Eurostat](#)

⁷ 'Rinneadh an graf thuas a ríomh ar thíortha a thug freagra agus ar luachanna aitheanta. Ní dhearnadh aon choigeartuithe. Is féidir níos mó ná cineál teacht i dtír amháin a thaifeadh d'íospartach. Baint orgán agus críocha eile, lena n-áirítear úsáid le haghaidh calaois sochair, gníomhaíochtaí coiriúla agus déircínteacht éignithe.' [Trafficking in human beings statistics Highlight 24-01-2024.png \(4000x2250\)](#)

4. FREAGAIRT NA hÉIREANN DON GHÁINNEÁIL AR DHAOINE

AN DLÍ IDIRNÁISIÚNTA

Tá reachtaíocht náisiúnta na hÉireann bunaithe ar an tiomantas domhanda agus Eorpach don gháinneáil ar dhaoine a chomhrac. Is iad seo a leanas na príomhionstraimí idirnáisiúnta:

- Prótacal Palermo ó na Náisiúin Aontaithe ón mbliain 2000: Prótacal chun Gáinneáil ar Dhaoine, go háirithe ar Mhná agus ar Leanaí, a Chosc, a Chur faoi Chois agus Pionós a Ghearradh ina leith, lena bhforlíontar Coinbhinsiún na Náisiúin Aontaithe in aghaidh Coireachta Eagraithe Trasnáisiúnta.
- Coinbhinsiún Chomhairle na hEorpa in aghaidh Gáinneáil ar Dhaoine: Coinbhinsiún Chomhairle na hEorpa 2005 maidir le Gníomhaíocht in aghaidh Gáinneáil ar Dhaoine, a dhaingníodh i mí Iúil 2010.
- Treoir (AE) 2011/36 maidir le gáinneáil ar dhaoine a chosc agus a chomhrac agus maidir lena híospartaigh a chosaint.

AN CREAT DLÍTHIÚIL IN ÉIRINN

Le reachtaíocht na hÉireann, in éineacht le bearta riaracháin chun tacú le híospartaigh, cuirtear na conarthaí idirnáisiúnta sin chun feidhme go hiomlán.

Is iad seo a leanas na príomhionstraimí dlí in Éirinn:

- [An tAcht um an Dlí Coiriúil \(Gáinneáil ar Dhaoine\), 2008](#). Is é sin an príomh-Acht um gháinneáil ar dhaoine lena mínítear an choir agus na pionóis a ghabhann léi, seachas gáinneáil ghnéis ar leanaí. Leis an Acht, déantar coir de na nithe seo a leanas: gáinneáil ar aosaigh; gáinneáil ar leanaí chun críocha seachas teacht i dtír gnéasach (rud a bpléitear leis leis an Acht um Gháinneáil ar Leanaí agus Pornagrafaíocht Leanaí, 1998 – féach thíos); striapach a dhéanamh de dhuine a ndearnadh gáinneáil air/uirthi; agus íoc as gnéas le duine a ndearnadh gáinneáil air/uirthi.
- [An tAcht um Gháinneáil ar Leanaí agus Pornagrafaíocht Leanaí, 1998](#). Leis an Acht sin, cumhdaítear gáinneáil ar leanaí, mí-úsáid ghnéasach leanaí agus pornagrafaíocht leanaí. Maidir le gáinneáil ar dhaoine, déantar coir leis an reachtaíocht de gháinneáil ar leanaí le haghaidh teacht i dtír gnéasach.
- [An tAcht um an Dlí Coiriúil \(Gáinneáil ar Dhaoine\) \(Leasú\), 2013](#). Le hAcht leasaitheach 2013, modhnaíodh an míniú ar ‘Teacht i dtír ar Shaothair’ chun é a thabhairt i gcomhréir le mínithe na hEagraíochta Idirnáisiúnta Saothair ar ‘saothair éignithe’, agus tugadh éifeacht do Threoir (AE) 2011/36.

TACAÍ STÁIT D'ÍOSPARTAIGH

ÍOSPARTAIGH A SHAINAITHINT

Féadfaidh íospartach gáinneála rochtain a fháil ar chúnamh ar roinnt bealaí. Féadfaidh daoine aonair teacht ar aghaidh go díreach chuig an nGarda Síochána nó chuig seirbhís eile Stáit. Is féidir freisin go ndéanfaidh an Garda Síochána íospartaigh a shainaithint le linn oibríochtaí póilíneachta, nó féadfaidh íospartaigh tacaíocht a lorg ó eagraíochtaí neamhrialtasacha, a bhfaigheann roinnt díobh cistiú Stáit, amhail Ruhama agus Migrant Rights Centre Ireland.

Is féidir freisin go dtiocfaidh comhlachtaí éagsúla eile ar íospartaigh fhéideartha. Áirítear leis na comhlachtaí sin Feidhmeannacht na Seirbhíse Sláinte, Tusla – An Ghníomhaireacht um Leanaí agus an Teaghlach, an Coimisiún um Chaidreamh san Áit Oibre, ambasáidí, agus daoine den phobal.

Imríonn feasacht an phobail ról tábhachtach in íospartaigh fhéideartha na gáinneála a shainaithint. Tá faisnéis faoi tháscairí na gáinneála ar dhaoine ar fáil tríd an suíomh Gréasáin [Blue Blindfold](#).

AN SÁSRA ATREORAITHE NÁISIÚNTA, AGUS STRUCHTÚIR RIARACHÁIN LE HAGHAIDH TACAÍOCHTA

Soláthraíonn Éire córas tacaí Stáit atá dírithe ar an íospartach d'íospartaigh na gáinneála ar dhaoine atá sainaitheanta ag an nGarda Síochána. Cuirtear na tacaí sin ar fáil trí shocrúithe riaracháin láithreacha ar a dtugtar an Sásra Atreoraithe Náisiúnta go coitianta. Leis an gcreat sin, tacaítear leis an Stát, ag obair dó i gcomhpháirt leis an tsochaí shibhialta, na hoibleagáidí atá air cearta an duine atá ag íospartaigh na gáinneála a chosaint agus a chur chun cinn. I measc na dtacaí atá ar fáil tá cóiríocht, seirbhísí liachta, cúnamh dlíthiúil agus comhairle, i measc nithe eile.

Ag aon chéim den phróiseas, nó i gcás nach mian le híospartach fanacht sa Stát nó nach bhfuil sé de cheangal air/uirthi fanacht sa Stát, lena n-áirítear chun críocha imscrúdaithe choiriúil, féadfaidh an Eagraíocht Idirnáisiúnta um Imirce (IOM) filleadh deonach ar a t(h)ír thionscnaimh a éascú. Soláthraíonn IOM cláir chúnta um fhilleadh deonach agus ath-imeascadh, ar cláir iad atá ar fáil d'íospartaigh na gáinneála d'aon náisiúntacht ar mian leo filleadh abhaile go deonach ach nach bhfuil na hacmhainní ná na doiciméid riachtanacha acu chun déanamh amhlaidh. Coinníonn IOM oifigí ar bun ina lán tíortha agus oibríonn sé le comhpháirtithe áitiúla chun tacú le hath-imeascadh, lena n-áirítear trí rochtain ar chóiríocht, cúnamh liachta, agus tacaí eile.

An 5 Bealtaine 2021, cheadaigh an Rialtas forbairt Sásra Atreoraithe Náisiúnta athbhreithnithe chun íospartaigh na gáinneála ar dhaoine a shainaithint agus chun tacaí a sholáthar. Leanadh den obair chun dul chun cinn a dhéanamh ar an athchóiriú sin le linn na tréimhse tuairiscithe.

EAGRAÍOCHTAÍ RANNPHÁIRTEACHA

Aithnítear go hidirnáisiúnta an dlúthchomhar idir geallsealbhóirí sa chomhrac i gcoinne na gáinneála ar dhaoine mar ghné rithábachtach de straitéis rathúil frithgháinneála.

- Comhordaíonn an **Roinn Dlí agus Cirt** an beartas maidir le gáinneáil ar dhaoine in Éirinn agus oibríonn sí i gcomhoibriú le gníomhaireachtaí eile de chuid Rialtas na hÉireann agus le heagraíochtaí neamhrialtasacha.
- Tá an **tAonad um Imscrúdú agus um Chomhordú ar Gháinneáil ar Dhaoine (AIMD)** mar chuid de **Bhiúró Náisiúnta an Gharda Síochána um Sheirbhísí Cosanta (GNPSB)** agus tá saineolas ar leith ag oifigigh an Aonaid sin ar gháinneáil ar dhaoine.
- Cuireann an **Fhoireann Frithgháinneála ar Dhaoine (AHTT)** de chuid **Fheidhmeannacht na Seirbhíse Sláinte (FSS)** plean cúraim aonair ar fáil do gach duine atá mar íospartaigh na gáinneála ar dhaoine.
- Soláthraíonn an **Roinn Leanaí, Comhionannais, Míchumais, Lánpháirtíochta agus Óige** cóiríocht lánlóistín agus seirbhísí coimhdeacha ar fáil tríd an **tSeirbhís Cóiríochta Cosanta Idirnáisiúnta (IPAS)** d'iarratasóirí ar chosaint idirnáisiúnta atá sainaitheanta mar íospartaigh na gáinneála ar dhaoine nó atá ina n-íospartaigh amhrasta, tar éis a n-atreoraithe ag an nGarda Síochána faoin Sásra Atreoraithe Náisiúnta.
- Soláthraíonn aturnaetha an **Bhoird um Chúnamh Dlíthiúil** cúnamh dlíthiúil agus comhairle dhlíthiúil d'íospartaigh na gáinneála.
- Eagraíocht neamhrialtasach atá lonnaithe i mBaile Átha Cliath agus a oibríonn ar leibhéal náisiúnta le mná atá thíos le striapachas agus le cineálacha eile teachta i dtír ghnéasaigh tráchtála is ea **Ruhama**. Soláthraíonn Ruhama seirbhís do mhná atá páirteach faoi láthair i striapachas ar an tsráid agus as an tsráid, do mhná atá ag éirí as striapachas, do mhná atá ina n-íospartaigh gáinneála gnéis, agus do mhná a bhfuil stair striapachais acu.
- Eagraíocht náisiúnta atá ag obair chun ceartas, cumhachtú agus comhionannas a chur chun cinn d'oibrithe imirceacha agus dá dteaghlach is ea **Migrant Rights Centre Ireland (MRCI)**. Soláthraíonn Migrant Rights Centre Ireland faisnéis, tathant agus tacaíocht dhlíthiúil d'imircigh agus dá dteaghlach ar fud na hÉireann. Oibríonn an eagraíocht chun íospartaigh na gáinneála le haghaidh teacht i dtír ar shaothar a dhéanamh a shainaitheant agus tacú leo, agus tacaíonn sí le fás agus forbairt roinnt grúpaí gníomhaíochta a chuireann ar chumas oibrithe imirceacha soghonta obair le chéile agus dálaí oibre a fheabhsú in earnálacha sonracha.

Áirítear iad seo a leanas le heagraíochtaí eile atá gníomhach i seirbhísí a sholáthar d'íospartaigh na gáinneála:

- Oibríonn an **Chomhairle um Inimircigh na hÉireann (ICI)** chun feabhsuithe a bhaint amach ar na cearta agus na cosaintí a thugtar d'imircigh agus dá dteaghlach in Éirinn trí oibriú ar bheartas agus ar fheasacht maidir le saincheistean a bhaineann le himirce, le lánpháirtíocht, agus le gáinneáil ar dhaoine. Tá ionad dlí neamhspleách ag an gComhairle um Inimircigh na hÉireann agus oibríonn sí líne chabhrach le haghaidh ceistean inimirce.
- Eagraíocht atá lonnaithe i gCorcaigh agus atá ag obair i dtreo deireadh a chur le foréigean gnéasach sa tsochaí trí fheasacht a mhúscailt ar leitheadúlacht, minicíocht agus dinimic an fhoréigin idirphearsanta laistigh den tsochaí is ea an **tlonad Foréigin Ghnéasaigh, Corcaigh (SVCC)**. I measc a seirbhísí tá comhairleoireacht tacaíochta géarchéime, tathant, líne chabhrach theileafóin, agus Seirbhís Cóireála d'lonsaithe Gnéasacha.
- Eagraíocht a oibríonn chun tacú leis na cearta atá ag imircigh atá ina gcónaí i Luimneach agus i réigiún an Iarthair Láir i gcoitinne agus chun iad a chur chun cinn is ea **Doras**. Soláthraíonn an eagraíocht saintacaíocht dhíreach d'íospartaigh na gáinneála ar dhaoine agus do mhná atá gafa le striapachas nó atá ag éirí as.
- Eagraíocht idirnáisiúnta arb í an phríomhfheagracht atá uirthi ná cabhrú le daoine fillleadh ar a dtír thionscnaimh más mian leo déanamh amhlaidh is ea an **Eagraíocht Idirnáisiúnta um Imirce (IOM)**. Soláthraítear cúnamh do náisiúnaigh Aontais Eorpaigh agus do náisiúnaigh nach náisiúnaigh Aontais Eorpaigh iad araon.

AN PLEAN GNÍOMHAÍOCHTA NÁISIÚNTA

I mí na Samhna 2023, d'fhoilsigh an Roinn Dlí agus Cirt an Tríú Plean Gníomhaíochta Náisiúnta chun Gáinneáil ar Dhaoine a Chosc agus a Chomhrac 2023-2027. Leis an bPlean Gníomhaíochta, tógtar ar obair an chéad Phlean Gníomhaíochta Náisiúnta agus ar obair an dara Plean Gníomhaíochta Náisiúnta, agus soláthraítear creat uile-rialtais le haghaidh gáinneáil ar dhaoine sa Stát a chosc agus a chomhrac.

I measc chuspóirí an Phlean Gníomhaíochta tá laghdú a dhéanamh ar an éileamh lena mbrúitear an gháinneáil ar dhaoine chun cinn, feabhas a chur ar shainaitheint íospartach agus ar thacaí dóibh, forfheidhmiú chearta na n-íospartach agus an t-ionchúiseamh ciontóirí a neartú, agus comhordú a fheabhsú ar fud Ranna agus gníomhaireachtaí Rialtais.

Le linn na tréimhse tuairiscithe, leanadh den obair chun comhtháthú a neartú idir an Plean Gníomhaíochta Náisiúnta um Gháinneáil ar Dhaoine agus Zero Tolerance: An Tríú Straitéis Náisiúnta maidir le Foréigean Baile, Gnéasach agus Inscnebhunaithe 2022–2026, go háirithe a mhéid a bhaineann le gáinneáil chun teacht i dtír gnéasach a dhéanamh. Cé go bhfuil gáinneáil agus foréigean baile, gnéasach agus inscnebhunaithe ar leithligh óna chéile ó thaobh beartais de, forluonn siad ar a chéile i ndáil le tacaí d'íospartaigh agus le freagairtí do theacht i dtír gnéasach.

I measc na ngníomhartha faoin straitéis Zero Tolerance atá ábhartha don fhorluí sin tá caidreamh le daoine aonair a bhfuil baint acu le trádáil an ghnéis, le seiceálacha cumhdaigh i ndáil le daoine agus áitribh atá bainteach le striapachas eagraithe, agus rannpháirtíocht i laethanta gníomhaíochta oibríochtúla atá comhordaithe go náisiúnta agus go hidirnáisiúnta agus ar a spriocdhírítear ar striapachas eagraithe, ar choinneáil drúthlainne, agus ar cheannach gnéis. Áirítear leis an straitéis freisin obair scópála agus taighde chun bonn eolais a chur faoi chumarsáidí amach anseo maidir le striapachas, maidir lena thionchair shochoaíocha, agus maidir lena naisc le gáinneáil.

5. COMHAR IDIRNÁISIÚNTA

COMHAR TRASTEORANN

Leanann údaráis na hÉireann d'obair i ndlúthchomhar le comhpháirtithe forfheidhmithe dlí i dTuaisceart Éireann chun tacú le cur chuige comhordaithe uile-oileáin i leith dul i ngleic le gníomhaíocht choiriúil eagraithe, lena n-áirítear gáinneáil ar dhaoine. Áirítear leis an gcomhar sin comhghníomhaíocht oibríochtúil, comhroinnt faisnéise, agus caidreamh trasghníomhaireachta.

Le linn na tréimhse tuairiscithe, d'oibrigh an Garda Síochána i gcomhar le Seirbhís Póilíneachta Thuaisceart Éireann in imscrúduithe lena spriocdhíríodh ar ghrúpaí coireachta eagraithe a bhí gafa le striapachas eagraithe agus le gáinneáil ar dhaoine chun teacht i dtír gnéasach a dhéanamh, i gcás gur sainaithníodh gné thrasteorann. Tacaíonn an comhar sin le cur isteach ar líonraí gáinneála atá ag oibriú trasna dlínsí ar oileán na hÉireann.

AN TASCFHÓRSA COMHGHNÍOMHAIREACHTA

Tá an Tascfhórsa Comhghníomhaireachta ina shásra foirmiúil le haghaidh comhar struchtúrtha trasdlínse idir údaráis na hÉireann agus údaráis na Ríochta Aontaithe agus iad ag tabhairt aghaidh ar choireacht eagraithe agus ar choireacht trasteorann. Tá an Tascfhórsa Comhghníomhaireachta faoi stiúir ag ionadaithe sinsearach ó nGarda Síochána, ó Sheirbhís Póilíneachta Thuaisceart Éireann, ó na Coimisinéirí Ioncaim, agus ó Choimisinéirí

Ioncaim agus Custam an Rí, agus tá gníomhaireachtaí eile rannpháirteach ann, lena n-áirítear an Biúró um Shócmhainní Coiriúla agus Gníomhaireacht Náisiúnta Coireachta na Ríochta Aontaithe.

Tá gáinneáil ar dhaoine, lena n-áirítear gáinneáil ar leanaí, ar cheann de shé réimse bagartha tosaíochta atá sainaitheanta ag an Tascfhórsa Comhghníomhaireachta Tá Biúró Náisiúnta an Gharda Síochána um Sheirbhísí Cosanta (GNPSB) freagrach as an réimse tosaíochta sin agus glacann sé páirt i ngníomhaíocht oibríochtúil a bhaineann leis an Tascfhórsa Comhghníomhaireachta i gcás go sainaitheann gné thrasteorann. Áirítear leis sin caidreamh struchtúrtha le contrapháirtithe i Seirbhís Póilíneachta Thuaisceart Éireann agus rannpháirtíocht i gcomhphléití oibríochtúla agus i gcomhghníomhaíocht oibríochtúil le linn na tréimhse tuairiscithe.

TASCFHÓRSA INTERPOL UM GHÁINNEÁIL AR DHAOINE (ITHT)

Lean Éire de pháirt a ghlacadh i dTascfhórsa Interpol um Gháinneáil ar Dhaoine, ar fóram idirnáisiúnta um chomhar i bhforfheidhmiú an dlí atá dírithe ar gháinneáil ar dhaoine a chosc agus a chomhrac ar an leibhéal domhanda é.

Trí rannpháirtíocht sa Tascfhórsa, glacann údarais na hÉireann páirt i malartú faisnéise, dea-chleachtais agus foghlama maidir le cineálacha imscrúdaitheacha cur chuige i leith na gáinneála. Chomh maith leis sin, lean Éire d'úsáid a bhaint as na córais faisnéise de chuid Interpol a bhíonn i mbun feidhme 24 uair an chloig sa lá, seacht lá sa tseachtain, chun tacú le comhar idirnáisiúnta agus chun cabhrú le húdarais eile forfheidhmithe dlí in imscrúduithe a bhaineann le gáinneáil.

EMPACT (AN tARDÁN EORPACH ILDISCIPLÍNEACH I gCOINNE BAGAIRTÍ COIRIÚLA)

Lean Éire de chaidreamh a dhéanamh le EMPACT, creat oibríochtúil an Aontais Eorpaigh chun aghaidh a thabhairt ar choireacht idirnáisiúnta thromaí agus eagraithe. Réimse coireachta tosaíochta laistigh de thimthriall EMPACT reatha go fóill is ea gáinneáil ar dhaoine.

Ghlac Biúró Náisiúnta an Gharda Síochána um Sheirbhísí Cosanta páirt i ngníomhaíochtaí EMPACT a bhain le gáinneáil ar dhaoine, lena áiríodh freastal ar chruinnithe tionscadail iomchuí agus páirt a ghlacadh i bpleananna gníomhaíochta oibríochtúla. Leis na pleananna gníomhaíochta sin, tacaítear le comhar idir na Ballstáit maidir le haghaidh a thabhairt ar bhealaí gáinneála, ar líonraí coiriúla eagraithe, agus ar imscrúduithe trasteorann. Rannchuidíonn rannpháirtíocht na hÉireann le freagairtí comhordaithe ar leibhéal an Aontais Eorpaigh do gháinneáil agus do choireacht eagraithe ghaolmhar.

COMHFHOIREANN IMSCRÚDAITHE

Uirlis thábhachtach le haghaidh comhar idirnáisiúnta in imscrúduithe coiriúla casta trasteorann is ea Comhghoirne Imscrúdaithe. Cuireann siad ar chumas na n-údarás rannpháirteach faisnéis a mhalartú go díreach, gníomhaíocht imscrúdaitheach a chomhordú, agus oibríochtaí comhpháirteacha a dhéanamh laistigh de chreataí dlíthiúla comhaontaithe.

Ghlac an Garda Síochána páirt roimhe seo i gComhghoirne Imscrúdaithe lena mbaineann comhpháirtithe idirnáisiúnta, lena áiríodh i gcásanna a bhfuil gné gháinneála iontu. A bhfuil le rannpháirtíocht i gComhghoirne Imscrúdaithe, cumasaítear comhar fíor-ama, úsáid éifeachtúil acmhainní, agus comhordú feabhsaithe idir údarais forfheidhmithe dlí agus údarais ionchúisimh ar fud dlínsí.

LÍONRA AN AONTAIS EORPAIGH UM RAPÓIRTÉIRÍ NÁISIÚNTA AGUS SÁSRAÍ COIBHÉISEACHA MAIDIR LE GÁINNEÁIL AR DHAOINE

Ghlac oifigigh ón Roinn Dlí agus Cirt páirt i gcrúinnithe de chuid Líonra an Aontais Eorpaigh um Rapóirtéirí Náisiúnta agus Sásraí Coibhéiseacha (NREM). Éascaíonn an líonra comhar idir na Ballstáit maidir le faireachán a dhéanamh ar threochtaí gáinneála, maidir le tionchar na mbeart frithgháinneála a thomhas, agus maidir le bailiú sonraí agus tuairisciú sonraí a fheabhsú.

Leagadh díriú sna pléití le linn na tréimhse tuairiscithe ar chosaint agus tacaíocht d'íospartaigh, ar chomhar idir údaráis fhorfheidhmithe dlí, ar chomhar breithiúnach, agus ar bhearta coiscithe, lena n-áirítear laghdú a dhéanamh ar an éileamh ar gháinneáil. Chomh maith leis sin, tá an líonra ina fhóram le haghaidh taithí a chomhroinnt maidir le cur chun feidhme reachtaíocht agus bheartas frithgháinneála an Aontais Eorpaigh.

COMHORDAITHEOIRÍ AGUS RAPÓIRTÉIRÍ NÁISIÚNTA FRITHGHÁINNEÁLA

Ghlac an Roinn Dlí agus Cirt páirt i gcruinniú bliantúil na gComhordaitheoirí agus Rapóirtéirí Náisiúnta Frithgháinneála agus na Sásraí Coibhéiseacha, ar eagraigh Comhairle na hEorpa agus an Eagraíocht um Shlándaíl agus Comhar san Eoraip (ESCE) é.

Leis na cruinnithe sin, tacaítear le comhar idirnáisiúnta trí thaithí a mhalartú, trí dhúshláin choiteanna a shainaithint, agus trí phlé a dhéanamh ar fhreagairtí éifeachtacha do gháinneáil ar dhaoine. Rannchuidíonn rannpháirtíocht le forbairt agus neartú a dhéanamh ar chreat náisiúnta frithgháinneála na hÉireann i gcomhréir le caighdeáin idirnáisiúnta.

GRÚPA SANTA MARTA

Lean Éire lena caidreamh le Grúpa Santa Marta, ar comhghuaillíocht idirnáisiúnta atá comhdhéanta de cheannairí forfheidhmithe dlí agus de gheallsealbhóirí eile atá dírithe ar aghaidh a thabhairt ar gháinneáil ar dhaoine agus ar sclábhaíocht nua-aimseartha é.

AN LÍONRA EORPACH MAIDIR LE CEARTA ÍOSPARTACH (ENVR)

D'fhreastail oifigigh ón Roinn Dlí agus Cirt ar chruinnithe agus ceardlanna de chuid an Líonra Eorpaigh maidir le Cearta Íospartach (ENVR). Tá ENVR ina ardán le haghaidh comhar idir na Ballstáit maidir le saincheistanna a bhaineann le cosaint agus tacaíocht a thabhairt d'íospartaigh na coireachta, lena n-áirítear íospartaigh na gáinneála.

Tacaíonn rannpháirtíocht sa líonra le malartú saineolais agus rannchuidíonn sí le beartais agus cleachtais atá dírithe ar an íospartach a fhorbairt ar leibhéal an Aontais Eorpaigh.

6. AN DUL CHUN CINN SA BHLIAIN 2023

Ar fud na bliana 2023, rinne Éire dul chun cinn ar bhearta éagsúla a raibh mar aidhm leo gáinneáil ar dhaoine a chosc agus a chomhrac, agus díriú méadaithe ann ar shainaitheint íospartach a neartú, ar thacaí atá dírithe ar an íospartach a fheabhsú, ar fheasacht a mhúscailt, agus ar acmhainn ghairmiúil a thógáil. Áiríodh iad seo a leanas leis na príomhfhorbairtí sa bhliain:

- Foilsíú an Tríú Plean Gníomhaíochta Náisiúnta chun Gáinneáil ar Dhaoine a Chosc agus a Chomhrac 2023–2027 an 6 Samhain 2023. I measc na bpríomhghnéithe den Phlean tá creat oiliúna náisiúnta a fhorbairt do ghairmithe a d'fhéadfadh teacht i dteagmháil le híospartaigh fhéideartha na gáinneála, tionscnaimh múscailte feasachta agus scaipthe faisnéise, agus gníomhartha a bhfuil mar aidhm leo feabhas a chur ar thacaí d'íospartaigh.
- Foilsíodh an Bille um an Dlí Coiriúil (Cionta Gnéasacha agus Gáinneáil ar Dhaoine), 2023, i mí Iúil 2023 agus rinneadh dul chun cinn air tríd an Oireachtas le linn na bliana.
- I mí Aibreáin 2023, d'fheidhmigh Éire an ceart atá aici a roghnú a bheith páirteach sa togra ón gCoimisiún Eorpach le haghaidh Treoir lena leasaítear Treoir (AE) 2011/36 maidir le gáinneáil ar dhaoine a chosc agus a chomhrac agus maidir lena híospartaigh a chosaint.
- Cuireadh oiliúint leantach ar phearsana bainistíochta teorann, ar phearsana aerfoirt, ar ghairmithe cúram sláinte, agus ar oibrithe sóisialta a d'fhéadfadh teacht i dteagmháil le híospartaigh fhéideartha na gáinneála, rud a thacaíonn le cleachtais fheabhsaithe sainaitheantais agus atreoraithe.
- Sa bhliain 2023, leithdháileadh cistiú iomlán ab ionann agus €5.8 milliún ar níos mó ná 60 eagraíocht a thacaíonn le híospartaigh na coireachta, lena n-áirítear íospartaigh na gáinneála. B'ionann é sin agus méadú 25 faoin gcéad, a bheag nó a mhór, i gcomparáid leis an mbliain 2022.
- Bhí méadú leantach ann ar an líon foriomlán comhad a bhaineann le gáinneáil a bhfuair Oifig an Stiúirthóra Ionchúiseamh Poiblí iad.
- Rosa's Place, an chéad ionad sainchóiríochta in Éirinn d'íospartaigh bhaineanna na gáinneála, osclaíodh é i mí na Samhna 2023. Bunaíodh an t-ionad mar threoirchlár, d'fhonn an méid a d'fhoghlaimíofaí óna oibriú a úsáid chun bonn eolais a chur faoi sholáthar sainchóiríochta a fhorbairt amach anseo.
- Mhéadaigh an Coimisiún um Chaidreamh san Áit Oibre an líon iniúchtaí iascaigh a rinneadh sa bhliain 2023 go 88 n-iniúchadh, i gcomparáid le 35 iniúchadh sa bhliain 2022. Shainaithin an Chigireacht Saothair naoi gcás amhrasta lenar bhain gáinneáil chun teacht i dtír ar shaothar a dhéanamh, ar atreoraíodh gach ceann díobh chuig Biúró Náisiúnta an Gharda Síochána um Sheirbhísí Cosanta.

IMSCRÚDITHE AGUS IONCHÚISIMH

Sa bhliain 2023, sainaithníodh 53 chás in Éirinn lenar bhain gáinneáil ar dhaoine. Baineann na cásanna sin le gáinneáil a bhféadfadh gur tharla sí laistigh den Stát nó i dtír eile, áit ar sainaithníodh na híospartaigh agus iad i láthair in Éirinn.

Le linn na bliana, shaothraigh an Stát ionchúisimh in aghaidh 11 duine aonair i leith cionta gáinneála. Bhain na hionchúisimh sin le 18 n-íospartach, a bhí comhdhéanta de 11 chás lenar bhain teacht i dtír gnéasach agus de sheacht gcás lenar bhain teacht i dtír ar shaothar. De na daoine a ionchúisíodh, cúisíodh seachtar i ngáinneáil chun teacht i dtír gnéasach a dhéanamh agus cúisíodh ceathrar i ngáinneáil chun teacht i dtír ar shaothar a dhéanamh.

Maidir le torthaí, áiríodh trí chiontú gáinneála sa bhliain 2023. Áiríodh leo sin ciontú nua amháin i leith gáinneáil chun teacht i dtír gnéasach a dhéanamh agus dhá chiontú gáinneála roimhe ar seasadh leo ar achomharc. Ba é an toradh a bhí ar chás eile ná ciontuithe i gcionta gaolmhara i gcás gur tarraingíodh cúisimh gháinneála siar mar gheall ar dheacrachtaí a bhaineann le fianaise.

PLEAN GNÍOMHAÍOCHTA NUA A FHORBAIRT

Foilsíodh an Tríú Plean Gníomhaíochta Náisiúnta chun Gáinneáil ar Dhaoine a Chosc agus a Chomhrac 2023-2027 i mí na Samhna 2023. Bhí comhairliúcháin le hionadaithe ó eagraíochtaí na Sochaí Sibhialta agus le hionadaithe ó Ranna agus Gníomhaireachtaí i gceist le dréachtú an phlean. Tá sé mar aidhm leis an bPlean Gníomhaíochta sin an cur chuige uile-rialtais a neartú tuilleadh i leith tacú le híospartaigh agus i leith teagmhais na gáinneála sa Stát a laghdú. Is iad spriocanna sonracha an Phlean Gníomhaíochta Náisiúnta ná obair i dtreo deireadh a chur leis an ngáinneáil ar dhaoine agus leis an éileamh atá uirthi, íospartaigh na gáinneála a shainaithint agus tacú leo, cearta na n-íospartach a fhorfheidhmiú, agus an ciontóir a thabhairt faoi réim an cheartais.

ATHBHREITHNIÚ AR AN SCÉIM OIBRE NEAMHTHIPICIÚIL D'IASCAIRÍ

Bhí an Scéim Oibre Neamhthipiciúil d'Iascairí i bhfeidhm ón mbliain 2016 go dtí an bhliain 2022. Laistigh den tréimhse sin, tarraingíodh ábhair imní anuas go bhféadfadh go raibh an scéim ag fágáil na n-oibrithe i mbaol teacht i dtír ar shaothar a fhulaingt toisc go raibh siad nasctha le fostóir ar leith agus go bhféadfadh dúshláin teacht chun cinn.

Rinneadh athbhreithniú ar oibriú na scéime sna blianta 2021 agus 2022. Tar éis fhoilsiú tuarascáil an ghrúpa athbhreithnithe i mí Dheireadh Fómhair 2022, dúnadh an Scéim Oibre Neamhthipiciúil d'Iascairí d'iarratais nua an 31 Nollaig 2022 agus, ón 1 Eanáir 2023 i leith, ní féidir le haon bhall criú de bhád iascaireachta atá cláraithe in Éirinn iarratas a dhéanamh a thuilleadh ar an Scéim Oibre Neamhthipiciúil. Príomh-mholadh ón athbhreithniú ba ea aistriú na freagrachta as cead oibre san earnáil seo chuig an Scéim Ceadanna Fostaíochta. Leis sin, tugtar cleachtais laistigh den earnáil sin i gcomhréir le hearcaíocht náisiúnach nach náisiúnaigh de chuid an Limistéir Eorpaigh Eacnamaíoch iad agus atá ag iarraidh obair in earnálacha eile. Beidh ag fostaí a ndéanfaítear cead fostaíochta dó/di na cearta fostaíochta uile atá ag saoránach Éireannach ar feadh fhad an cheada sin.

Rinneadh an t-aistriú iomlán chuig rochtain ar cheadanna fostaíochta a chur i gcrích agus a thabhairt chun críche faoi dheireadh na bliana 2023, agus déanfar earcaíocht nua iascairí, nuair a bheidh gá léi san earnáil, tríd an Scéim Ceadanna Fostaíochta anois. Beidh iascairí in ann anois leas a bhaint as Cead Stampa 4. I measc roinnt de na buntáistí a bhaineann leis an Scéim Ceadanna Fostaíochta i gcomparáid leis an Scéim Neamhthipiciúil d'Iascairí mara i gcabhlach iascaireachta Éireannacha tá tairseacha tuarastail níos airde don Chead Fostaíochta Ginearálta agus don Chead Fostaíochta Scileanna Criticiúla araon agus ceadanna ilbhliantúla – is féidir cead fostaíochta ginearálta a eisiúint ar feadh tréimhse thosaigh dhá bhliain agus is féidir é a athnuachan ansin ar feadh suas le trí bliana eile. Tar éis cúig bliana, féadfaidh an t-iarratasóir iarratas a dhéanamh ar chónaitheacht fhadtéarmach, rud a thabharfaidh rochtain neamhshrianta dó/di ar an margadh saothair má éiríonn lena (h)iarratas.

SOLÁTHAR SAINCHÓIRÍOCHTA

Mar chuid d'aistriú chuig samhail nua cóiríochta d'iarratasóirí ar Chosaint Idirnáisiúnta, leag an tSeirbhís Cóiríochta Cosanta Idirnáisiúnta díriú ar eagraíochtaí neamhrialtasacha a choimisiúnú chun tacaí spriocdhírthe a sholáthar chun freastal ar riachtanais éagsúla na ndaoine atá sa chóras Cosanta Idirnáisiúnta. Áirítear leis sin clár chun raon cóiríochta a sholáthar d'iarratasóirí soghonta, lena n-áirítear íospartaigh na gáinneála.

I mí na Samhna 2023, osclaíodh ionad sainchóiríochta (Rosa's Place), le haghaidh atreoruithe íospartaigh bhaineanna na gáinneála. Thug an Roinn Leanaí, Comhionannais, Míchumais, Lánpháirtíochta agus Óige (RLCMLÓ) tacaíocht agus cistiú dó. Is é is Rosa's Place ann ná aonad cóiríochta ocht leaba a sholáthraíonn saintacaíocht do mhná atá sainaitheanta mar íospartaigh na gáinneála, lena n-áirítear iad siúd a ndearnadh gáinneáil orthu chun teacht i dtír gnéasach a dhéanamh orthu. Chomh maith leis na tacaí a sholáthraíonn Feidhmeannacht na Seirbhíse Sláinte iad, beidh cásbhainisteoir sannta ag gach úsáideoir seirbhíse agus soláthróidh an cásbhainisteoir sin measúnú agus pleanáil tacaíochta atá curtha in oiriúint don duine aonair. Oibreoidh an t-ionad mar threoirchlár sa bhliain 2024 d'fhonn na nithe a d'fhoghlaimfeofaí uaidh a chur san áireamh le linn aonaid sainchóiríochta eile a bhunú amach anseo.

RAPÓIRTÉIR NÁISIÚNTA UM FHRITHGHÁINNEÁIL AR DHAOINE

Faoi Airteagal 19 den Treoir ón Aontas Eorpach maidir le Frithgháinneáil, tá ceanglas dlíthiúil ar gach Ballstát den Aontas Eorpach Rapóirtéirí Náisiúnta nó sásraí coibhéiseacha a bheith acu chun treochtaí a mheasúnú, chun na torthaí ar ghníomhartha frithgháinneála a thomhas, chun staitisticí a bhailiú, agus chun tuairisciú a dhéanamh. I mí Dheireadh Fómhair 2020, tháinig Coimisiún na hÉireann um Chearta an Duine agus Comhionannas chun bheith ar Rapóirtéir Náisiúnta Neamhspleách na hÉireann um Fhrithgháinneáil ar Dhaoine.

Tá sé de chúram ar an gCoimisiún mar Rapóirtéir formhaoirseacht éifeachtach, neamhspleách agus fhiúntach a dhéanamh ar ghníomhartha an Stáit a bhfuil mar aidhm leo gáinneáil ar dhaoine a chomhrac agus íospartaigh a chosaint. Tá ról lárnach ag Rapóirtéir Náisiúnta maidir le sonraí cáilíochtúla agus cainníochtúla cuimsitheacha a bhailiú agus maidir le taighde agus anailís a dhéanamh ar staid na gáinneála i Stát agus anailís chórasach a dhéanamh ar éifeachtacht na mbeartas frithgháinneála.⁸ Mar Rapóirtéir Náisiúnta, ullmhaíonn Coimisiún na hÉireann um Chearta an Duine agus Comhionannas tuarascálacha meastóireachta bliantúla. Tá na tuarascálacha sin mar bhonn agus thaca ag faireachán éifeachtach agus ag forbairtí éifeachtacha beartais, agus tá sé mar phríomhchuspóir leo acmhainn a sholáthar don lucht déanta beartas náisiúnta, do chleachtóirí agus do thaighdeoirí, agus an pobal a chur ar an eolas faoin staid maidir le gáinneáil ar dhaoine in Éirinn.

D'fhoilsigh Coimisiún na hÉireann um Chearta an Duine agus Comhionannas an [dara meastóireacht ar chur chun feidhme na Treorach ón Aontas Eorpach maidir le Frithgháinneáil](#) i mí Mheán Fómhair 2023. Sa tuarascáil sin, díriodh ar an tréimhse ó mhí Eanáir 2022 go dtí mí na Nollag 2022 agus áiríodh léi meastóireacht mhionsonraithe ar iarrachtaí cur chun feidhme an Stáit, mar aon le moltaí nuashonraithe agus le réimsí tosaíochta tábhachtacha lena mbreithniú ag an Stát.

⁸ Independent Anti-Slavery Commissioner, *The role of independent National Rapporteurs or equivalent mechanisms in enhancing States' anti-trafficking responses*, (ESCE, 2006) <https://www.osce.org/files/f/documents/8/9/503920.pdf>

7. CEARTA ÍOSPARTACH, MÚSCAILT FEASACHTA, AGUS COSC

AN CHAIRT ÍOSPARTACH AGUS FÓRAM NA NÍOSPARTACH

Bhí an Chairt Íospartach ina fhoinsé lárnach inrochtana faisnéise fós maidir le cearta íospartach agus maidir leis na tacaí atá ar fáil. Sa bhliain 2023, breisíodh an Chairt tuilleadh chun feabhas a chur ar inrochtaineacht agus ar an eispéireas úsáideora, rud a chuirfeadh ar chumas íospartach faisnéis atá ábhartha dá bplé leis an gcóras ceartais choiriúil agus do thacaí téarnaimh go ginearálta a aimsiú ar bhealach níos fusa. Tá sí ar fáil i gcló, agus ar líne ag www.victimscharter.ie

Bhí Fóram na níospartach, a bunaíodh sa bhliain 2022, i mbun feidhme fós sa bhliain 2023. Tá an Fóram faoi chomhchathaoirleacht ag ionadaí don earnáil agus ag oifigeach sinsearach ón Roinn Dlí agus Cirt, agus tá sé ina ardán struchtúrtha le haghaidh caidreamh idir comhlachtaí Stáit agus eagraíochtaí na sochaí sibhialta a chistítear faoin scéim deontas d'Íospartaigh na Coireachta. Le linn na tréimhse tuairiscithe, thionóil an Fóram ceardlanna éascithe chun a théarmaí tagartha a chomhaontú, chun saincheistanna tosaíochta a shainaithint, agus chun tacú le cineálacha comhoibríocha cur chuige i leith comhordú agus soláthar seirbhíse a fheabhsú d'Íospartaigh na coireachta. Is féidir tuilleadh faisnéise faoin bhFóram a fháil anseo: [Fóram na níospartach](#).

IMEACHTAÍ MÚSCAILTE FEASACHTA

Bhí múscailt feasachta agus scaipeadh faisnéise ina bpríomh-chomhpháirt fós de na hiarrachtaí coiscthe faoin Tríú Plean Gníomhaíochta Náisiúnta chun Gáinneáil ar Dhaoine a Chosc agus a Chomhrac 2023-2027. Sna tionscnaimh a rinneadh sa bhliain 2023, leagadh díriú ar a chinntiú go mbeadh rochtain ag Íospartaigh na coireachta, lena n-áirítear Íospartaigh na gáinneála, ar fhaisnéis shoiléir, chruinn agus ilteangach faoina gcearta agus faoi na tacaí atá ar fáil, go háirithe agus iad ag plé leis an gcóras ceartais choiriúil.

Áiríodh iad seo a leanas leis na príomhthionscnaimh ina leith sin:

- Feachtas feasachta náisiúnta “Bíodh Eolas Agat ar Do Chearta” lena dtarraingítear aird ar chroíchearta lárnacha íospartach, lena n-áirítear rochtain ar sheirbhísí ateangaireachta agus aistriúcháin. Soláthraíodh é i dteangacha éagsúla.
- Forbairt leantach a dhéanamh ar shuíomh Gréasáin na Cairte Íospartach, atá deartha chun faisnéis atá soiléir agus áisiúil don úsáideoir a sholáthar d'Íospartaigh ag gach céim dá n-aistear.
- Ábhair chlóite ilteangacha a dháileadh i suíomhanna poiblí amhail stáisiúin Gardaí, ospidéal, cúirteanna, leabharlanna, agus liachtlanna lia-chleachtóirí ginearálta.
- Físeáin faisnéise chúirtbhunaithe a léiriú chun eolas a thabhairt d'Íospartaigh faoi na rudaí a tharlóidh nuair a fhreastalóidh siad ar an gcúirt mar fhinnéithe.

IDIRGHABHÁLAITHE CULTÚRTHA, PROTECT II

Ar fud na bliana 2023, lean an Roinn Dlí agus Cirt den tionscadal PROTECT II de chuid na hEagraíochta Idirnáisiúnta um Imirce (IOM) a chistiú. Is tionscadal é sin a thacaíonn le himircigh arb Íospartaigh gáinneála ar dhaoine agus foréigin ghnéasaigh agus inscnebhunaithe iad nó atá ina mbaol sin. Leagtar díriú sa tionscadal ar na nithe seo a leanas:

- Oiliúint a chur ar idirghabhálaithe cultúrtha chun gníomhú mar dhroichid idir soláthraithe seirbhíse agus pobail imirceacha agus mionlaigh eitnigh;
- Feasacht a chothú i measc gairmithe túslíne, lena n-áirítear an Garda Síochána, ar tháscairí na gáinneála agus ar chonairí atreoraithe;
- Tacú le soláthar seirbhísí atá eolach ó thaobh cultúir agus tráma de do ghrúpaí soghonta.

Mar chuid de PROTECT II, leanadh den fheachtas múscaillte feasachta ‘Anyone’ le linn na bliana 2023. Bhí sé mar aidhm leis an bhfeachtas míthuiscintí ar an ngáinneáil a cheistiú, a chur in iúl gur féidir le teacht i dtír tarlú go poiblí gan a fhios don phobal, agus feasacht a mhúscaillt ar chomharthaí agus táscairí na gáinneála i measc cineálacha difriúla teacht i dtír. Cuireadh gníomhaíochtaí for-rochtana i gcrích trí na meáin shóisialta, ag moil iompair agus ag imeachtaí poiblí, trí úsáid a bhaint as ábhair ilteangacha.

I mí na Samhna 2023, rinne IOM an feachtas a chur chun cinn tuilleadh trí rannpháirtíocht i Seachtain an Ionchuimsithe agus na Lánpháirtíochta de chuid Chomhairle Cathrach Bhaile Átha Cliath, lena n-áirítear craoladh an ghearrscannáin dar teideal [‘Anyone: Deceived’](#).

GNÍOMHAÍOCHTAÍ SPRIODHÍRITHE FEASACHTA POIBLÍ

I Meán Fómhair 2023, craoladh go náisiúnta mír thiomnaithe de Crimecall ar theacht i dtír ar shaothar. Bhí cuntas ó íospartach na gáinneála le haghaidh coiriúlacht éignithe ina ghné den chlár agus áiríodh ann tráchtareacht shaineolach ón Aonad um Imscrúdú agus um Chomhordú ar Gháinneáil ar Dhaoine. Shroich an eipeasóid breis agus 260,000 amharcóir agus rannchuidigh sí le tuiscint an phobail ar tháscairí na gáinneála agus ar shásraí tuairiscithe.

Cuireadh múscaillt spriodhírithe feasachta ar siúl ag an gComórtas Náisiúnta Treabhdóireachta 2023 freisin, áit ar phléigh baill den Aonad um Imscrúdú agus um Chomhordú ar Gháinneáil ar Dhaoine agus den Aonad Imscrúdaithe um Striapachas Eagraithe go díreach leis an bpobal. Bhí an t-imeacht ina dheis feasacht a mhúscaillt ar rioscaí na gáinneála i gcomhthéacsanna tuaithe agus talmhaíochta, agus meastar go ndeachthas i dteagmháil le thart ar 2,500 duine den phobal thar na trí lá.

SUÍOMHANNA GRÉASÁIN

Forbraíodh an suíomh Gréasáin www.anyonetrafficked.com i gcomhar leis an bhfeachtas feasachta ‘Anyone’ chun aird a tharraingt ar na tacaí agus na seirbhísí atá ar fáil d’íospartaigh ón Stát agus ó eagraíochtaí pobail agus deonacha atá gníomhach san earnáil sin. Thuiriscigh IOM go raibh 883 chuairteoir uathúla agus orgánacha ann ar an suíomh Gréasáin Anyone Trafficked sa bhliain 2023. Is liostaithe ar shuíomh Gréasáin [an fheachtais Blue Blindfold](#) atá na huimhreacha teileafóin uile is féidir a úsáid chun faisnéis faoi gháinneáil ar dhaoine a thuairisciú.

Tá na suíomhanna Gréasáin sin éasca le rochtain agus saor in aisce, agus tugtar orthu forbhreathnú atá áisiúil don úsáideoir ar chomharthaí na coire arb éard í Gáinneáil ar Dhaoine in Éirinn, ar conas is féidir le daoine den phobal comharthaí na gáinneála a shainaithint agus a thuairisciú, agus ar conas a thacaíonn an Stát leis na híospartaigh sin tar éis dó iad a shainaithint. Ar an suíomh Gréasáin Blue Blindfold, tugtar liosta de na comharthaí tábhachtacha a d’fhéadfadh a thabhairt le fios go ndearnadh gáinneáil ar dhuine le haghaidh teacht i dtír ar shaothar, sclábhaíocht tí, gáinneáil ar leanaí, coiriúlacht éignithe, déircínteacht éignithe, pósadh éignithe, agus teacht i dtír ginearálta a dhéanamh.

AN COIMISIÚN UM CHAIDREAMH SAN ÁIT OIBRE

Lean an Coimisiún um Chaidreamh san Áit Oibre de rannchuidiú le cosc agus le laghdú ar an éileamh trí fhor-rochtain, trí sholáthar faisnéise agus trí ghníomhaíocht forfheidhmiúcháin. Sa bhliain 2023:

- Soláthraíodh 44 cinn de láithreoireachtaí for-rochtana agus de sheisiúin faisnéise ar chearta fostaíochta;
- Fuair breis agus 1.1 milliún úsáideoir faisnéis faoi chearta fostaíochta trí shuíomh Gréasáin an Choimisiúin um Chaidreamh san Áit Oibre;
- Cuireadh faisnéis ar fáil i suas le 132 theanga, lenar áiríodh ábhair earnáilsonracha do ghrúpaí oibrithe soghonta.

Chomh maith leis sin, thug an Coimisiún um Chaidreamh san Áit Oibre faoi bhearta spriocdhírithe faisnéise do dhaoine easáitithe ón Úcráin, lenar áiríodh bileoga ilteangacha ar chearta fostaíochta a dháileadh ag pointí iontrála agus treoir shaincheaptha ar líne a fhoilsiú in Úcráinis agus i Rúisis.

8. CONCLÚID

Sa tuarascáil seo, tugtar forbhreathnú ar fhreagairt na hÉireann do gháinneáil ar dhaoine sa bhliain 2023, lena n-áirítear treochtaí sainaitheantais íospartach, na tacaí atá ar fáil, gníomhaíocht múscaillte feasachta, agus forbairtí ábhartha beartais agus oibríochtúla. Léirítear inti an fhaisnéis a sholáthair comhlachtaí Stáit agus comhpháirtithe cistithe na sochaí sibhialta le linn na tréimhse tuairiscithe. Leanfar sa bhliain 2024 den Tríú Plean Gníomhaíochta Náisiúnta chun Gáinneáil ar Dhaoine a Chosc agus a Chomhrac 2023-2027 a chur chun feidhme, agus díriú leantach ann ar chosc, ar thacaí atá dírithe ar an íospartach, ar chomhar éifeachtach idir údaráis forfheidhmithe dlí agus ar chomhar idirnáisiúnta éifeachtach. Leanfaidh an Roinn Dlí agus Cirt d'obair i gcomhar leis na geallsealbhóirí uile chun an fhreagairt náisiúnta a neartú i gcomhréir le hoibleagáidí na hÉireann agus le caighdeáin idirnáisiúnta.